

Raadsfractie
Partij van de Arbeid

Ons kenmerk MO/2020/607040
Datum 11 augustus 2020
Afdeling Maatschappelijke Ondersteuning
Contact P.B. Paardekoper
Telefoon 023-5115272
E-mail ppaardekoper@haarlem.nl

Onderwerp: Reactie college op Initiatiefvoorstel PvdA "(ver)bouw aan een levensloopbestendig - vergrijzingsproof Haarlem"

Geachte heer/mevrouw,

Op 3 juni 2020 werd, tijdens de raadsvergadering, door uw fractie het initiatiefvoorstel '(ver)bouw aan een levensloopbestendig en – vergrijzingsproof Haarlem' ingediend. Met deze brief geeft het college een reactie op uw initiatiefvoorstel.

Kernboodschap

Het college heeft het initiatiefvoorstel met veel belangstelling gelezen. Het college onderschrijft het belang van voldoende levensloopgeschikte woningen en is blij met de interessante en creatieve suggesties die in het initiatiefvoorstel opgenomen zijn. De vorming van een Reserve Levensloopbestendig (ver)bouwen acht het college gelet op de financiële situatie bij de Wmo voornamelijk niet mogelijk. De andere elementen die in het voorstel zijn opgenomen om langer zelfstandig wonen voor ouderen te optimaliseren wil het college in de actualisatie van de Woonvisie en bijbehorende Uitvoeringsagenda betrekken.

Inhoud initiatiefvoorstel

De belangrijkste adviezen uit uw initiatiefvoorstel worden hierna cursief weergegeven. Het college geeft onder deze adviezen een reactie.

1. We gaan kantelen

Sommige Haarlemmers doen een beroep op de Wmo om hun woning zo aan te passen dat zij er ook met een zorgvraag prettig kunnen wonen. De bedoeling is dat de woning na de aanpassing langdurig geschikt is voor een cliënt. Maar wat is dat dan, langdurig? Een woningaanpassing kan op korte termijn het woonplezier verhogen, maar kan op langere termijn zorgen voor een vervelende situatie als een beperking ernstiger wordt. De verhuizing naar een beter passende woning kan vanwege een toegenomen beperking alleen maar lastiger worden waardoor de woning steeds verder moet worden aangepast. En dat terwijl we kunnen zorgen voor woningen, woonvormen en buurten waar ouderen en mensen met een lichamelijke beperking graag willen wonen.

Het college steunt de 'kantelgedachte'. Bij de actualisatie van de Woonvisie Haarlem 2021-2024 zal het college beschrijven voor welke doelgroepen het college een huisvestingsopgave heeft en wat de behoeften van deze doelgroepen zijn.

Specifiek voor ouderen wil het college via de Wet maatschappelijke ondersteuning kijken of de traditionele wooncarrière centraal gesteld kan worden. Met de traditionele wooncarrière gaan we ervan uit dat inwoners zelf meer verantwoordelijkheid hebben voor het vinden van een woning die past bij hun levenssituatie. Verhuizing, in plaats van een ingrijpende aanpassing, naar een beter passende woning wordt daarmee het uitgangspunt. Tenzij inwoners daar om onvoorziene redenen of een plotseling optredende oorzaak redelijkerwijs niet toe in staat zijn. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan inwoners met een zeer progressief ziektebeeld.

2. Creëer een Reserve levensloopbestendig (ver)bouwen

Om de (ver)bouw te stimuleren stellen wij voor een Reserve levensloopbestendig (ver)bouwen te creëren. Deze reserve wordt in de eerste plaats gevuld doordat we individuele woningaanpassingen voorkomen. We voorkomen de aanpassing door een beter passende woning aan te bieden.

De stijgende kosten bij de maatwerkvoorzieningen Wmo zorgen ervoor dat het college een aantal maatregelen uitwerkt om deze kosten te beperken. Voor deze maatregelen is het raadsbesluit 'maatregelen kostenbeheersing Jeugd en Wmo' opgesteld (BBV 2020/705190). Deze maatregelen moeten ertoe leiden dat de kosten beheersbaar blijven. Gezien de financiële situatie bij de Wmo-maatwerkvoorzieningen, raadt het college af om een reserve 'levensloopbestendig (ver)bouwen' te vormen met middelen vanuit de Wmo. Het college heeft onderzocht of een reserve gevormd kan worden met middelen vanuit Wonen, ook daar zijn voorsnog geen middelen beschikbaar om een reserve te vormen.

De verantwoordelijkheid voor levensloopbestendig bouwen, verbouwen en renoveren is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van corporaties, ontwikkelaars en het college. Corporaties en ontwikkelaars hebben op grond van het Bouwbesluit 2012, zowel bij nieuwbouw als bij verbouw en renovatie, de verantwoordelijkheid om rekening te houden met de integrale toegankelijkheid van een complex. Uitgangspunt daarbij is dat eigenaren van het complex de verantwoordelijkheid hebben voor complexmatige aanpassingen en gemeenten via de Wet maatschappelijke ondersteuning individueel maatwerk kunnen leveren op het moment dat het nodig is.

3. Creëer 'Alles dichtbij cirkels'

In januari kwam de commissie Toekomst zorg thuiswonende ouderen tot de conclusie dat er veel meer passende woningen voor ouderen nodig zijn. De commissie kwam onder andere met het volgende advies: "Ga (ver)bouwen! De fysieke woonomgeving is voor ouderen cruciaal om zelfstandig te kunnen (blijven) wonen en zo min mogelijk afhankelijk te worden van zorg."

Een fysieke ruimte waarin rekening wordt gehouden met alle inwoners is belangrijk om te participeren. Daarom is het college in 2018 het actieprogramma 'Toegankelijk Haarlem 2019-2021'

gestart om de toegankelijkheid van de fysieke ruimte te verbeteren. Met tal van initiatieven zijn er al allerlei stappen gezet om Haarlem toegankelijk te maken. Ook de aanwezigheid van diverse voorzieningen rond woningen is van belang om zolang mogelijk zelfstandig te kunnen blijven participeren. In het onderzoek bij een aanvraag voor een Wmo-woningaanpassing wordt daar ook altijd rekening mee gehouden.

Sinds 2015 wordt met partijen samengewerkt aan realisatie van een uitvoeringsagenda Langer Zelfstandig Wonen (zie ook Rapportage Langer Zelfstandig Wonen BBV 2019/218106). De aanwezigheid en toegankelijkheid van voorzieningen is een van de belangrijkste voorwaarden voor langer zelfstandig wonen. Via de pilot Wijkdorp 3.0 is door verschillende organisaties in Meerwijk gewerkt aan een fijnmazig netwerk van voorzieningen. De ervaringen vanuit deze aanpak worden mogelijk de komende jaren ook in andere wijken ingezet.

Het merendeel van de komende jaren toe te voegen woningen komen tot stand in de acht ontwikkelzones. Voor deze gebieden zijn visies vastgesteld. Om de acht ontwikkelzones voor ouderen en inwoners met een beperking aantrekkelijk te maken stelt het college daarom eisen aan de bereikbaarheid en aanwezigheid van verschillende voorzieningen. In de prestatieafspraken met de drie grootste woningcorporaties is het volgende opgenomen:

‘De gemeente houdt bij de programmering binnen de -in de woonvisie aangewezen- acht nieuwbouwontwikkelzones en binnen de gebiedsopgaven rekening met wonen en zorg. Het gaat hierbij om realisatie van zorggeschikte of levensloopbestendige woningen/complexen, voorzieningen in de wijk en ontwikkelen van een geschikte woonomgeving.’

4. Sluit een stadsdeal ouderenhuisvesting

We hebben ons voorstel voorgelegd aan Haarlemse ouderenorganisaties, initiatiefnemers, zorgaanbieders, woningcorporaties en andere fracties. We kregen prikkelende en energieke reacties. Door onze krachten te bundelen kunnen wij de ouderenhuisvesting (en daarmee de volledige volkshuisvesting) in Haarlem een impuls geven.

Samenwerking tussen het college, ouderenorganisaties, (zorg)aanbieders en woningcorporaties is van belang om ervoor te zorgen dat iedereen prettig, en geschikt, kan wonen in Haarlem. De huisvestingsopgave de komende jaren gaat niet alleen over ouderen of inwoners met een beperking, maar ook over statushouders, jongeren of inwoners die nu nog gebruik maken van de maatschappelijke opvang of het beschermd wonen. Deze opgave, die het college verder uitwerkt in de Woonvisie Haarlem 2021-2024, wil het college eerst integraal uitwerken voordat al of niet per specifieke doelgroep een stadsbrede afspraak wordt gemaakt. Bij de uitwerking betrekken we de belangrijkste partijen.

Het college heeft naar aanleiding van het initiatiefvoorstel contact opgenomen met de Taskforce Wonen en Zorg. De Taskforce Wonen en Zorg heeft inmiddels diverse documenten en handreikingen opgesteld die gemeenten helpen bij het opstellen van een concrete visie als het gaat om wonen en zorg. Het college betreft deze informatie bij actualiseren van de woonvisie. Als daarbij knelpunten ontstaan kunnen deze knelpunten worden voorgelegd aan de Taskforce Wonen en Zorg.

5. *Zorg ervoor dat een Wmo-indicatie recht geeft op een passende woning
Op dit moment geven de meeste verhuisindicaties via de Wmo geen voorrang op een corporatiewoning. Daarmee is het voor veel Haarlemmers met een verhuisindicatie op dit moment onmogelijk om ook echt te verhuizen. En in dat geval is het aanpassen van de woning de enige oplossing.*

Deze suggestie zal in overleg met de woningcorporaties verder onderzocht en uitgewerkt worden, en indien nodig in de aanpassing van de Huisvestingsverordening worden meegenomen. Momenteel is het college al in gesprek met de woningcorporaties om de werkwijze rond de Wmo-verhuisindicaties aan te passen. Ook het advies om afspraken te maken over voldoende stallingsmogelijkheden voor scootmobielen zal verder onderzocht en uitgewerkt worden. Het college zal onderzoeken of dit opgenomen kan worden in de prestatieafspraken met de woningcorporaties.

Binnen de acht ontwikkelzones wordt over stallingsmogelijkheden voor scootmobielen al het gesprek gevoerd. Daarbij wordt gekeken vanuit een breder perspectief. Inwoners maken steeds vaker gebruik van elektrische vervoersvoorzieningen zoals fietsen, bakfietsen, steps et cetera. Binnen de ontwikkelzones wordt daar rekening mee gehouden.

Vervolg

De actualisatie van de Woonvisie Haarlem 2021-2024 met uitvoeringsagenda zal eind 2020 ter besluitvorming worden voorgelegd. De startnotitie is aan de commissie voorgelegd (BBV 2020/459470). In de woonvisie neemt het college de huisvestingsopgave voor de verschillende doelgroepen op.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris,

de burgemeester,

mr. C.M. Lenstra

drs. J. Wienen